

VOORWOORD

Dit boek beschrijft een alternatieve benadering om te denken óver en te werken mét 'moeilijke gezinnen'. Iedereen die werkt met gezinnen in crisis en dit moet doen in een tijd waar zorgverzekeringen en overheid alsmaar meer de nadruk leggen op efficiëntie en kostenbesparing in combinatie met participatief en emancipatorisch werken, zal waardevolle inzichten en praktische toepassingen vinden in dit boek. Vanuit een niet-pathologiserende houding demonstreert de auteur hoe we gezinnen op een creatieve en oplossingsgerichte manier kunnen helpen in het veranderen van de relatie met hun problemen en in het ontwikkelen van proactieve, coping-strategieën om hun geprefereerde leven te realiseren met ondersteuning van het familiaal, sociaal en breder maatschappelijk netwerk. Het boek bevat vijf bijlagen die op zich telkens een praktische leidraad vormen om ondermeer een krachten-gebaseerd intakegesprek te voeren, problemen te externaliseren, samenwerkingsgerichte therapiedoelen te formuleren, alternatieve levensverhalen te consolideren, afrondingsgesprekken te organiseren en samen mét (in plaats van óver) cliënten een eindverslag te schrijven.

De Engelstalige versie ligt al een aantal jaren in de bibliotheek van onze organisatie.¹ Verscheidene collega's vertaalden bijlagen of delen van het boek om het intern te gebruiken. Het gaf ons ondermeer inspiratie in de vormgeving van de intake en het intakeformulier, in de organisatie van klinische besprekingen waaraan cliënten participeren, in de implementatie van de methodieken van reflecting teams in casusbesprekingen en in de time-out werking, enz. De benadering in dit boek bood bovendien een theoretisch kader voor onze vanuit de praktijk ontwikkelde meerstemmige verslaggeving², waardoor we deze methodiek verder konden verfijnen en uitwerken.

Zo ontstond het idee om met een aantal collega's het hele boek te vertalen en toegankelijk te maken voor een breder publiek. Dat dit boek ook relevant kan zijn voor mensen buiten ons werkveld en dus voor iedereen die beroepsmatig gesprekken voert, hoorden we van Ann De Schamphelaere. Naast het taalkundig nakijken van de vertaling, gaf zij ons spontaan een eerste recensie. Zij schreef ons wat haar opgevallen was bij het lezen van het werk: Het inzicht, de verwachting, de hoop en de stellige zekerheid dat we met een andere aanpak en kijk op mensen in moeilijke situaties, en in verbindende samenwerking een heel nieuw elan in hun en ons eigen leven kunnen verwezenlijken.

Vanuit mijn 'carrière' in het onderwijs als docent, mijn ervaringen en gesprekken met studenten, herkende ik vele situaties, kon ik 'geïnternaliseerde remembering-gesprekken' voeren, reflecteren over hoe en wanneer gesprekken echt een verschil gemaakt hebben. Bij twijfel en onzekerheid (als docent) kon ik terugvallen op wat in het boek vermeld wordt als 'netwerk' en 'waarderende bondgenoten'. Zij hielpen mij 'overeind te krabbelen' en die bijzondere waarderende gedachten 'bij me te hebben' in tijden dat het wat moeilijker liep.

Dit boek is voor ons niet gewoon een degelijk praktijkgericht handboek om te werken met de overweldigende aard van problemen waarmee multi-gestresseerde gezinnen en hulpverleners worden geconfronteerd. Het is een boek dat ons blijft inspireren en bezielen in ons werk met zogenaamde 'uitzichtloze cases' waarbij zowel cliënt- als hulp-

verleningssysteem uitgeput raken. Het is een boek dat ons steeds opnieuw in contact brengt met de geest van waaruit we willen werken, met de hulpverlener die we willen zijn : onwrikbaar geloven in mogelijkheden en verandering; blijven kijken naar ‘*wat er is en zou kunnen zijn*’ te midden van ‘*wat er niet is en zou moeten zijn*’ en dit zonder verantwoordelijkheden, risico’s en beperkingen uit het oog te verliezen; doelgericht sturen van een dialogisch proces via samenwerkingsgerichte bevraging; uitgaan van een mensbeeld en ethiek waarin respect, gelijkwaardigheid en transparantie belangrijke pijlers zijn, waarin hulpverleners zorgvuldig omgaan met hun machtspositie en verantwoordelijkheid willen nemen voor de effecten van hun handelen op cliënten.

Wij hopen dat dit boek voor velen een inspiratiebron mag zijn om de samenwerkingsgerichte benadering concreet vorm te geven in de uiteenlopende dagdagelijkse hulpverleningspraktijken met multi-gestresseerde gezinnen. Maar ook voor niet-hulpverleners, voor al diegenen die professioneel met gespreksvoering bezig zijn, hopen wij dat dit boek zal inspireren.

Tenslotte willen wij onze collega’s van de ‘Vertaalclub’³ bedanken voor hun volgehouden inzet, het overwinnen van ‘vertaaldips’ en hun bereidheid om gedurende een jaar ondergedompeld te worden in de beschreven ideeën en praktijken van dit boek. Onze dank gaat verder uit naar de auteur Bill Madsen die onze vragen naar verheldering steeds snel en zorgvuldig beantwoordde.

Mies De Cock & Sieska Baert
Procesbegeleiders Afdelingsverantwoordelijke Ambulante hulpverlening

Noten

- 1 Zie www.wingerdbloei.be.
- 2 De Cock, M. (2007). Meerstemmige verslaggeving als uitnodiging tot dialoog. *Systeemtheoretisch Bulletin*, 25, 253-270.
- 3 Ellen Van Pelt en Marie-Louise Van Camp, procesbegeleiders. Liesbet Dillen, afdelingsverantwoordelijke Leefgroep 1 en 2.